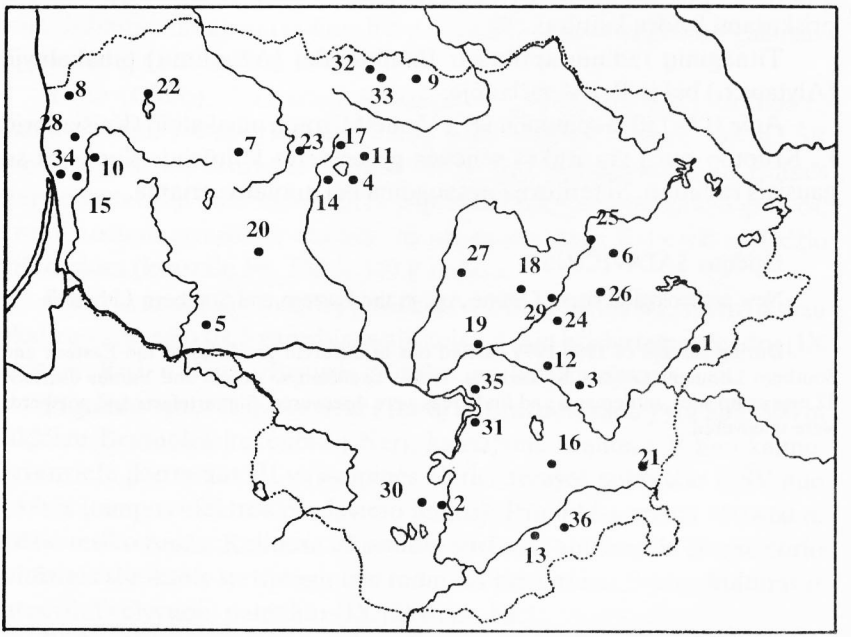

Pav. 6. 1998 ir 1999 m. tyrinėti geležies amžiaus piliakalniai ir gyvenvietės:
Fig. 6. The hill-forts and settlements of the Iron Age investigated in 1998-1999:

1. Abejučiai, 2. Bakšiai, 3. Bradeliškės, 4. Bubiai, 5. Dauglaukis, 6. Degėsiai, 7. Džiuginėnai, 8. Impiltis, 9. Kaireliai, 10. Kalniškė, 11. Kebliai, 12. Kernavė, 13. Krūminiai, 14. Kurtuvėnai, 15. Laistai, 16. Lavariškės, 17. Lieporiai, 18. Lokinė, 19. Lokėnėliai, 20. Paspąstis, 21. Paūdroniai, 22. Plateliai, 23. Ringuvėnai, 24. Sukiniai, 25. Šeimyniškėliai, 26. Šinkūnai, 27. Šukionys, 28. Tūbausiai, 29. Ukmergė, 30. Užubaliai, 31. Varkališkis, 32. Žagarė (Žvelgaičio piliakalnis), 33. Žagarė (Raktuvės piliakalnis), 34. Žardė, 35. Žiegždriai, 36. Žygmantiškės.

II. PILIAKALNIAI IR GELEŽIES AMŽIAUS GYVENVIETĖS

Jonas BALČIŪNAS

NAUJAS PILIAKALNIS ŠVENČIONIŲ RAJONE

Abejučių piliakalnis (Švenčionių r., Pabradės sen.) yra 1,85 km į Š–ŠR nuo kelio iš Sužionių į Vilniaus–Švenčionių kelią, 1 km į V–PV nuo Abejučių pilkapių ir 50 m į V nuo Kregždės–Abejučių kelio, tarp Asvejos (Dubingių) ir Ilgio (Gilaušio) ežerų, Asvejos (Dubingių) ežero R galo Š krante, miške.

Piliakalnis įrengtas dvi aukštumas jungiančiame gūbryje, kurį iš P supa Asvejos ežero R galo įlanka, o iš Š – dauba. Šlaitai nuo įlankos ir daubos pusių vidutinio statumo, apie 10–12 m aukščio. Maždaug 75 m ilgio R–V kryptimi, apie 40 m pločio R gale ir 12–14 m pločio V gale, kiek aukštesniu R galu piliakalnio aikštelė iš R pusės, nuo gretimos aukštumos atskirta dviem kiek lenktais apie 40 m ilgio, 6,5–10 m pločio viršuje bei 1–1,5 m gylio grioviais ir tarp jų esančiu maždaug 9 m pločio prie pagrindo bei iki 2 m aukščio pylimu. Aikštelės R galo P dalyje, prie griovio, yra vos lenktas maždaug 10 m ilgio Š–P kryptimi, apie 3 m pločio ir 0,8–1 m aukščio nuo aikštelės pylimėlis. Siauresniajame, V gale, piliakalnio aikštelę nuo gretimos aukštumos skiria tiesus apie 12 m ilgio, maždaug 1,5 m aukščio nuo aikštelės, apie 2,5 m aukščio nuo išorės bei 5 m pločio ties pagrindu pylimas ir jo išorėje esantis apie 0,5 m gylio ir 3 m pločio viršuje griovys. Be to, šiame aikštelės gale, pylimo vidinėje pusėje, yra maždaug 5 m pločio ir 0,5–0,8 m gylio įdubimas – galbūt čia irgi buvusio kiek užlinkusio griovio liekanos.

Piliakalnis žvalgytas 1999 m. KPC archeologams jį parodė V. Striužas (pasak V. Striužo, šią vietą kaip „pylimą" jam nurodęs Kregždės eiguvos eigulys A. Alinauskas, pranešęs, kad žmonės sako čia esant palaidotus prancūzų kareivius).

Jonas BALČIŪNAS

New hill-fort in Švenčionys district

In 1999, LCCH archaeologists discovered new Abejučiai Hill-fort (Švenčionys district, Pabradė ward) 1,85 km to the north and to the north-east of Sužioniai road to Vilnius – Švenčioniai road, 1 km to the west and south-west from Abejučiai barrow cemetery, on the eastern bank of Lake Asveja (Dubingiai), in the forest. The slopes of the hill-fort are 10-12 m high, the flat hilltop is 75 m long and 40 m wide. In the east the hilltop is separated by two ditches and a rampart from adjacent hills.

Zenonas BAUBONIS, Bronius DAKANIS

KEBLIŲ IR RINGUVĖNŲ SENOVĖS GYVENVIEČIŲ TYRINĖJIMAI 1998 M.

KPC, vadovaujant B. Dakaniui, 1998 m. vykdė Šiaulių r. Keblių (Šiaulių sen.) ir Ringuvėnų (Kuršėnų kaimiškoji sen.) spėjamų senovės gyvenviečių žvalgomuosius archeologinius tyrimus.

Keblių senovės gyvenvietėje ištirtas 32 m² bendras plotas (8 plotai po 4 m²). Po 25–30 cm armeniu aptiktas iki 20 cm storio gyvenvietės kultūrinis sluoksnis su lipdyta bei žiesta keramika, geležine sagtimi, židinio liekanomis ir kitais radiniais, kurie datuojami I tūkst. pab. – II tūkst. pr., II tūkst. viduriu (?) ir XVIII–XX a. Nustatyta Keblių senovės gyvenvietė yra 1,15 km į ŠV nuo Šiaulių–Joniškio kelio, 0,2 km į V nuo Kulpės ir Švedės santakos ir 0,1 km į ŠV nuo Kulpės kairiojo kranto, į PR nuo Šiaulių–Joniškio geležinkelio. Tik 0,75 km į Š–ŠR nuo tirtos senovės gyvenvietės yra ariamas Keblių kapinynas, kurį žvalgant rasta kryžinio smeigtuko galvutė.

Ringuvėnų senovės gyvenvietėje ištirtas 40 m² bendras plotas (5 plotai ir 2 perkasos). Į ŠR nuo sunaikinto Ringuvėnų kapinyno, kalvoje, aptikta didelė, per 1 ha ploto senovės gyvenvietė, labai apardyta melioracijos ir arimo. Arto kultūrinio sluoksnio storis iki 65 cm (vietomis apačioje dar buvo iki 10 cm nesuardytas). Sluoksnyje rasta grublėtu bei lygiu paviršiumi lipdytos keramikos, židinio liekanų, židinių bei statybinio molio tinko, gyvulių ir žvėrių kaulų. Radiniai datuojami I tūkst. II puse. Ringuvėnų senovės gyvenvietės teritorija yra 0,85 km į R–ŠR nuo Ventos ir Ringuvos santakos,